

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY**

**Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

KRAJOWY STANDARD KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

**Rzeczoznawca majątkowy
(244102)**

Specjaliści

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

Publikacja opracowana w ramach projektu systemowego pn. „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”. Priorytet I PO KL, Działanie 1.1

Krajowy standard kompetencji zawodowych Rzeczoznawca majątkowy (244102)

© Copyright by Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane za podaniem źródła

ISBN 978-83-7951-000-9 (całość)

ISBN 978-83-7951-062-7 (62)

Nakład 1000 egz.

Publikacja bezpłatna

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

00-697 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 65/79, tel. (22) 237-00-00, fax (22) 237-00-99

e-mail: sekretariat@crzl.gov.pl <http://www.crzl.gov.pl>

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego

26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (48) 364-42-41, fax (48) 364-47-65

e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

Spis treści

1. Dane identyfikacyjne zawodu	4
1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach ...	4
1.2. Notka metodologiczna i autorzy	4
2. Opis zawodu	6
2.1. Synteza zawodu	6
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu	6
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	6
2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu	7
2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/walidacji kompetencji.....	8
2.7. Zadania zawodowe	8
2.8. Wykaz kompetencji zawodowych.....	8
2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK.....	9
3. Opis kompetencji zawodowych	10
3.1. Analizowanie rynku i określanie wartości nieruchomości Kz1	10
3.2. Doradzanie w sprawach majątkowych i inwestycyjnych Kz2 ...	12
3.3. Kompetencje społeczne KzS	13
4. Profil kompetencji kluczowych	14
5. Słownik	15

1. Dane identyfikacyjne zawodu

1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach:

Według Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS 2010):

244102 Rzeczoznawca majątkowy

Grupa wielka 2 – Specjaliści (w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 7).

Grupa elementarna 2441 – Specjaliści do spraw rynku nieruchomości (w Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie 3334 Real estate agents and property managers).

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, Dział 68. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, Grupa 68.3. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie.

1.2. Notka metodologiczna i autorzy

Opis standardu kompetencji zawodowych wykonano na podstawie: analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz głównie na podstawie wyników badań analitycznych na 21 stanowiskach pracy w 21 przedsiębiorstwach (duże – 3, małe – 2, mikro – 16, w tym usługowe – 18, inne – 3), przeprowadzonych w marcu i kwietniu 2013 r.

Zespół Ekspercki:

- Kazimierz Chojnowski – ATEST Wycena Nieruchomości i Przedsiębiorstw w Warszawie,
- Andrzej Janicki – Ekspertgrunt Sp. z o.o. w Koninie,
- Krystyna Nowacka – Profit Nieruchomości w Warszawie,
- Zdzisław Sawaniewicz – Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie.

Ewaluatorzy:

- Andrzej Bąk – CBRE Sp. z o.o. w Warszawie,
- Janusz Kulejewski – Zespół Inżynierii Produkcji i Zarządzania w Budownictwie, Politechnika Warszawska w Warszawie.

Recenzenci:

- Iwona Foryś – AVIS Andrzej Foryś w Szczecinie,
- Ryszard Żróbek – Katedra Zasobów Nieruchomości, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.

Komisja Branżowa (zatwierdzająca):

- Andrzej Sobczak (przewodniczący) – Związek Pracodawców i Przedsiębiorców Budownictwa Unia Budowlana w Warszawie,
- Waldemar Mazan – Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości w Warszawie,
- Piotr Machałowski – Związek Zawodowy Budowlani w Warszawie.

Data zatwierdzenia:

- 17.10.2013 r.

2. Opis zawodu

2.1. Synteza zawodu

Rzeczoznawca majątkowy określa wartość nieruchomości oraz wartość maszyn i urządzeń trwale związanych z nieruchomością.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu

Rzeczoznawca majątkowy jest zawodem o charakterze usługowym. Celem pracy rzeczoznawcy majątkowego jest określanie wartości nieruchomości wszędzie tam, gdzie występuje taka potrzeba, a także wyceny maszyn i urządzeń trwale związanych z nieruchomością. Sporządzana wycena ma formę operatu szacunkowego, który jest opinią rzeczoznawcy majątkowego o wartości nieruchomości. Rzeczoznawca majątkowy może ponadto wydawać opinie w zakresie: skutków finansowych uchwalania lub zmiany planów miejscowych, oznaczania przedmiotu odrębnej własności lokali, określania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, określania wartości nieruchomości na potrzeby indywidualnego inwestora, wyceny nieruchomości jako środków trwałych jednostek w rozumieniu ustawy o rachunkowości. Rzeczoznawca majątkowy może prowadzić profesjonalne doradztwo w zakresie inwestowania w nieruchomości. Biegłych sądowych z zakresu rzeczoznawstwa majątkowego powołuje się spośród osób posiadających uprawnienia z zakresu rzeczoznawstwa majątkowego. Rzeczoznawca majątkowy nie może odmówić pełnienia tej funkcji. Rzeczoznawca majątkowy wykonuje zawód, prowadząc we własnym imieniu działalność gospodarczą jednoosobowo, w ramach spółki osobowej lub w ramach stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej z podmiotem prowadzącym działalność w zakresie szacowania nieruchomości.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Miejszem pracy rzeczoznawcy majątkowego jest biuro, obiekty wyceniane oraz urzędy i instytucje, w których rzeczoznawca pozyskuje dane i materiały na potrzeby wykonywanej wyceny. Biuro powinno być wyposażone w niezbędne do pracy narzędzia, tj. komputer z odpowiednim oprogramowaniem, drukarkę, skaner, kserokopiarkę, telefon komórkowy. Podczas oględzin wycenianych nieruchomości potrzebny jest sprzęt mierniczy, aparat fotograficzny, wskazany jest również samochód osobowy. Rzeczoznawca majątkowy pracuje w nienormowanym czasie pracy. Harmonogram dnia ustala, kierując się godzinami pracy urzędów udostępniających dane i dokumenty do wyceny oraz czasem, w którym wyceniane nieruchomości mogą być udostępnione rzeczoznawcy w celu oględzin. Jest to praca w różnych miejscach i różnych godzinach w ciągu dnia. Długotrwałe przebywanie w biurze przy komputerze może być przyczyną chorób kręgosłupa oraz powodować pogorszenie wzroku.

2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu

Rzecznik majątkowy zobowiązany jest do rzetelności i uczciwości wobec zamawiającego, bezstronności, poszanowania prawa, odpowiedzialności za powierzone zadanie, obiektywizmu w zakresie udzielanych porad i opinii oraz przestrzegania tajemnicy zawodowej. Jest odpowiedzialny za treść i formę opracowań, których jest autorem. Rzecznik winien cechować się zdolnością do nawiązywania kontaktu z klientami. Rzecznik majątkowy powinien posiadać analityczny umysł, cechować się dokładnością, rzetelnością oraz umiejętnością analizowania i weryfikowania dokumentacji wyceny. Praca w zawodzie wymaga częstego przemieszczania się do miejsc kolejnej wyceny oraz przemieszczania się wewnątrz nieruchomości wycenianych, stąd wymagana jest sprawność ruchowa.

2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Rzecznik majątkowym może zostać osoba fizyczna posiadająca wykształcenie wyższe, bez określenia kierunku, która ukończyła studia podyplomowe w zakresie wyceny nieruchomości (obowiązek ten nie dotyczy osoby, która ukończyła studia wyższe, których program uwzględnia co najmniej minimalne wymogi programowe dla studiów podyplomowych w zakresie wyceny nieruchomości), odbyła praktykę zawodową oraz w postępowaniu kwalifikacyjnym otrzymała wynik pozytywny i zdała egzamin na uprawnienia w zakresie szacowania nieruchomości. Uprawnienia nadaje minister właściwy ds. budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa osobom, które spełniły powyższe wymagania. Z dniem wpisu do Centralnego rejestru rzeczoznawców majątkowych – osoba nabywa prawo wykonywania zawodu oraz używania tytułu zawodowego „rzecznik majątkowy”. Tytuł zawodowy podlega ochronie prawnej. Rzecznik majątkowy jest zobowiązany do stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych. Osoba wykonująca zawód rzeczoznawcy majątkowego podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywanymi czynnościami zawodowymi. Zawodu rzeczoznawcy majątkowego nie może wykonywać osoba, która była karana za przestępstwa przeciwko mieniu, dokumentom, za przestępstwa gospodarcze, za fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych, za przestępstwa skarbowe oraz za inne przestępstwa mające znaczenie ze względu na wykonywany zawód.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/ /walidacji kompetencji

Zawód rzeczoznawcy majątkowego wymaga stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w formie wybranej przez rzeczoznawcę majątkowego. Doskonalecie zawodowe stwarza możliwość bardziej profesjonalnego i szerszego zakresu wykonywania usług. Wykwalifikowany i czynny zawodowo rzeczoznawca może ubiegać się o tytuł uznania zawodowego REV Recognised European Valuer, który można uzyskać, posiadając minimum trzyletnie doświadczenie zawodowe. Tytuł Uznania Zawodowego REV jest ważny przez 5 lat, po tym czasie należy ubiegać się o przedłużenie świadectwa. Kolejnym etapem rozwoju zawodowego rzeczoznawcy jest możliwość ubiegania się o tytuł MRICS (Member of RICS). Członkostwo w RICS (The Royal Institution of Chartered Surveyors) jest międzynarodowym potwierdzeniem kompetencji i kwalifikacji w większości państw na świecie.

2.7. Zadania zawodowe

- Z1. Analizowanie rynku nieruchomości (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z2. Określanie wartości nieruchomości (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z3. Doradzanie w zakresie rynku nieruchomości (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z4. Oznaczanie odrębnej własności lokalu (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z5. Organizowanie stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP, ochrony ppoż. oraz wymaganiami ergonomii (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).

2.8. Wykaz kompetencji zawodowych

- Kz1 – Analizowanie rynku i określanie wartości nieruchomości (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z2, Z5).
- Kz2 – Doradzanie w sprawach majątkowych i inwestycyjnych (potrzebne do wykonywania zadań: Z3, Z4, Z5).
- KzS – Kompetencje społeczne (potrzebne do wykonywania zadań: Z1÷Z5).

2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK

Kompetencje zawodowe potrzebne do wykonywania zadań w zawodzie sugeruje się wykorzystać do opisu kwalifikacji na **poziomie 7** właściwym dla wykształcenia wyższego drugiego stopnia w Europejskiej i Polskiej Ramie Kwalifikacji. Poziom ten jest uzasadniony miejscem usytuowania zawodu w Klasyfikacji zawodów i specjalności (grupa wielka 2 i jej odpowiednik w ISCED 2011).

Osoba wykonująca zawód rzeczoznawcy majątkowego:

- 1) w zakresie wiedzy: zna przepisy prawa z zakresu nieruchomości, zna i rozumie ekonomiczno-finansowe aspekty obrotu nieruchomościami, zna rynek nieruchomości, zna zasady wyceny nieruchomości, zna uwarunkowania prawne mające zastosowanie do szczególnych celów wyceny, zna zasady szacowania nieruchomości oraz maszyn i urządzeń trwale związanych z nieruchomością, posiada wiedzę z zakresu budownictwa, rolnictwa, leśnictwa, geodezji, ekonomii i księgowości potrzebną do realizacji wycen;
- 2) w zakresie umiejętności: potrafi dokonać analizy rynku nieruchomości, przyjmując dla celów porównawczych lokalny rynek nieruchomości, potrafi wykorzystywać do celów wycen uregulowania prawne zawarte w ustawach i rozporządzeniach, potrafi dokonywać oceny stanu technicznego i stopnia zużycia wycenianych obiektów, potrafi dokonać pomiarów z natury, wykorzystywać procedury i zasady wyceny, potrafi uzasadnić otrzymany wynik wyceny, potrafi opracować dokument o nazwie operat szacunkowy.

3. Opis kompetencji zawodowych

Opis kompetencji dotyczy tylko kompetencji zawodowych zdefiniowanych w badaniach na stanowiskach pracy.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z5 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz1.

3.1. Analizowanie rynku i określanie wartości nieruchomości Kz1

Wiedza – zna i rozumie w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności związane z analizowaniem rynku i określaniem wartości nieruchomości, w szczególności zna:

- metody i techniki szacowania;
- procedury szacowania nieruchomości lub maszyn i urządzeń trwale związanych z nieruchomością;
- metody sporządzania operatu szacunkowego lub opinii o wartości nieruchomości;
- charakterystykę rynku nieruchomości;
- prawo podaży i popytu, ceny na rynku nieruchomości;
- podmioty działające na rynku nieruchomości;
- uczestników rynku nieruchomości;
- instytucje monitorujące rynek nieruchomości;
- zasady i przepisy BHP dotyczące oględzin nieruchomości będących w trakcie budowy, rozbudowy lub remontu oraz po katastrofie budowlanej;
- zasady BHP dotyczące oględzin nieruchomości będącej w strefie zagrożenia budowlanego, chemicznego, środowiskowego.

Umiejętności – potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy związane z analizowaniem rynku i określaniem wartości nieruchomości, w szczególności potrafi:

- dobierać podejścia oraz metody i techniki szacowania nieruchomości;
- określać funkcje terenu w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego;
- określać stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej;
- określać stan zagospodarowania nieruchomości;
- określać stan techniczny oraz stopień zużycia obiektów budowlanych;
- wykonywać inwentaryzację wycenianych obiektów i sporządzać dokumentację w postaci opisów i szkiców rysunkowych;
- dobierać dla celów wyceny transakcje rynkowe z lokalnego rynku nieruchomości;
- analizować umowy najmu dla ustalenia cen rynkowych wynajmowanych powierzchni;
- szacować wartość nieruchomości;
- wyceniać na podstawie informacji o cenach ofertowych i rynkowych dotyczących maszyn i urządzeń trwale związanych z nieruchomością;

- wykonywać opracowania w formie operatu szacunkowego;
- uzasadniać określoną wartość przedmiotu wyceny;
- dobierać odpowiednie środki ochrony osobistej niezbędne do przebywania na placu budowy oraz w strefach zagrożenia budowlanego, chemicznego, środowiskowego;
- charakteryzować rynek nieruchomości, określać rodzaj i obszar lokalnego rynku nieruchomości;
- przygotowywać syntetyczne informacje o rynku nieruchomości;
- określać stopień rozwoju rynku nieruchomości;
- określać uwarunkowania lokalnego rynku, w tym stosunków w zakresie popytu i podaży, oraz kształtowania się cen na tym tle;
- określać stopień spełnienia przez nieruchomość, stanowiącą przedmiot ekspertyzy lub opinii, przy stosowności do uwarunkowań rynku, w tym także z punktu widzenia kryterium przestrzennego (rynek lokalny, regionalny, krajowy, międzynarodowy);
- dobierać dane do wykonywania opinii lub ekspertyzy;
- określać wpływ cech rynkowych na wartość nieruchomości;
- współpracować z podmiotami rynku nieruchomości (gminy, Skarb Państwa, inwestorzy instytucjonalni i prywatni, deweloperzy);
- współpracować z uczestnikami rynku nieruchomości (bankami, Instytucjami finansowymi);
- stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska i ergonomii w zakresie pracy biurowej.

Wykonanie zadań zawodowych Z3, Z4, Z5 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz2.

3.2. Doradztwo w sprawach majątkowych i inwestycyjnych Kz2

Wiedza – zna i rozumie w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności związane z doradztwem majątkowym i inwestycyjnym, w szczególności zna:

- przepisy prawa z zakresu gospodarki nieruchomościami i wyceny nieruchomości;
- Powszechne Krajowe Zasady Wyceny (PKZW);
- Europejskie Standardy Wyceny;
- międzynarodowe standardy wyceny;
- uregulowania prawne dotyczące sposobu określenia wartości rynkowej zawarte w ustawach i rozporządzeniach, dotyczące wyceny dla celów szczegółowych: gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona środowiska, podatki i opłaty skarbowe, ubezpieczenia, komercjalizacja i prywatyzacja, wyłączenia i odszkodowania, zabezpieczenia wierzytelności, planowania przestrzennego, kwatery i lokale dla Sił Zbrojnych RP, mienie wojskowe, ochrona przyrody, rachunkowość, mieszkalnictwo spółdzielcze, budowa dróg i autostrad;
- przepisy i zasady BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska i ergonomii w zakresie pracy biurowej.

Umiejętności – potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy związane z doradztwem majątkowym i inwestycyjnym, w szczególności potrafi:

- określać wpływ stanu zagospodarowania, stanu prawnego, stanu techniczno-użytkowego, a także otoczenia nieruchomości na wartość nieruchomości;
- wskazywać przeznaczenie wycenianej nieruchomości na podstawie obowiązującego planu miejscowego, studium zagospodarowania przestrzennego lub warunków zabudowy;
- stosować rozwiązania prawne dotyczące rynku nieruchomości w celach doradztwa majątkowego i inwestycyjnego;
- badać trendy podaży i popytu na rynku nieruchomości;
- doradzać w zakresie kupna/sprzedaży, dzierżawy, wynajmu nieruchomości;
- szacować koszty budowy lub renowacji obiektów;
- szacować przedsięwzięcia deweloperskie;
- analizować rozwiązania alternatywne na rynku nieruchomości;
- stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska i ergonomii w zakresie pracy biurowej.

Wykonanie wszystkich zidentyfikowanych w standardzie zadań zawodowych wymaga posiadania kompetencji społecznych KzS

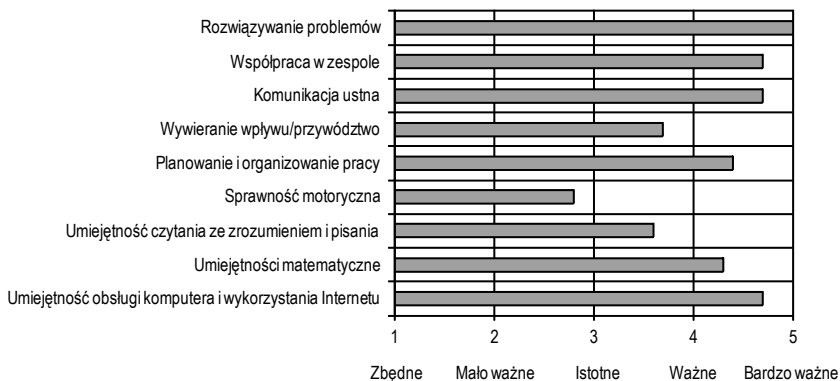
3.4. Kompetencje społeczne KzS:

- samodzielnie podejmuje decyzje dotyczące działalności w obszarze rynku nieruchomości dotyczącej wyceny, doradztwa inwestycyjnego i sporządzania operatów szacunkowych,
- krytycznie ocenia działania własne, działania zespołu, z którym współpracuje i organizacji związanych z rynkiem nieruchomości, w których uczestniczy,
- przyjmuje odpowiedzialność za skutki działań własnych i zespołów, z którymi pracuje, podejmowanych w zakresie działalności związanej z wyceną nieruchomości.

4. Profil kompetencji kluczowych

Ocenę ważności kompetencji kluczowych dla zawodu rzeczoznawcy majątkowego przedstawia rys. 1.

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu 244102 Rzeczoznawca majątkowy

5. Słownik

Zawód	– zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.
Specjalność	– jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy) wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
Zadanie zawodowe	– logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu, wyodrębniony ze względu na rodzaj lub sposób wykonywania czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się produktem, usługą lub decyzją.
Kompetencje zawodowe	– wszystko to, co pracownik wie, rozumie i potrafi wykonać, odpowiednio do sytuacji w miejscu pracy. Opisywane są trzema zbiorami: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
Wiedza	– zbiór opisów faktów, zasad, teorii i praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Umiejętności	– zdolność wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Kompetencje społeczne	– zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym oraz kształtowania własnego rozwoju, z uwzględnieniem kontekstu etycznego.
Kompetencje kluczowe	– wiedza, umiejętności i postawy odpowiednie do sytuacji, niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.
Standard kompetencji zawodowych	– norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.
Kwalifikacja	– zestaw efektów uczenia się (zasób wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez uprawnioną instytucję.
Europejska Rama Kwalifikacji	– przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji, umożliwiający porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. W Europejskiej Ramie Kwalifikacji wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się; stanowią one układ odniesienia krajowych ram kwalifikacji.
Polska Rama Kwalifikacji	– opis hierarchii poziomów kwalifikacji wpisywanych do zintegrowanego rejestru kwalifikacji w Polsce.
Krajowy System Kwalifikacji	– ogół rozwiązań służących ustanawianiu i nadawaniu kwalifikacji (potwierdzaniu efektów uczenia się) oraz zapewnianiu ich jakości.